

Sygn. akt I ACz 2320/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Grzegorz Krężolek

Sędziowie: SA Sławomir Jamróg

SO (del.) Beata Kurdziel (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. U.

przeciwko Skarbowi Państwa- Wojewodzie (...)

ozapłatę

na skutek zażalenia biegłej sądowej A. I. na postanowienie Sądu Okręgowego w

Krakowie z dnia 10 lipca 2015r., sygn. akt I C 2145/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem wydanym dnia w sprawie z powództwa

K. U. przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...) o zapłatę

przyznał biegłej A. I. wynagrodzenie za sporządzenie opinii z dnia 30 stycznia

2015 r. w kwocie 3.836,40 zł (pkt I) oraz postanowił wyłożyć kwotę, o której mowa w pkt. I

na pokrycie wydatków związanych z wynagrodzeniem biegłego tymczasowo ze środków

Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie (pkt II).

W uzasadnieniu ww. postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do art. 288 k.p.c.

biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę.

Stosownie do art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach

cywilnych (t. jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) biegłemu przysługuje

wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków

niezbędnych dla wydania opinii. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę

ustala się uwzględniając wymagane od biegłego kwalifikacje oraz potrzebny do wydania

opinii czas i nakład pracy (art. 89 ust. 2).

Wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo

według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu

na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za

godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących

kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa (art. 89

ust.3). Stosownie do §2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24.04.2013 r. w

sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu

dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.

U. z 2013 r., poz. 518) stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd za każdą

rozpoczętą godzinę pracy wynosi - w zależności od stopnia złożoności problemu będącego

przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię - od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa (i która wynosi 1.766,46 zł).

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości zasadność przyznania biegłej zgodnie z jej wnioskiem wynagrodzenia za godzinę pracy w wysokości 1,81% podstawy obliczania (tj. w kwocie 31,97 zł) biorąc pod rozwagę, że do wydania opinii niezbędne są

wysokie kwalifikacje i odpowiednie doświadczenie, które biegła niewątpliwie posiada oraz uwzględniając znaczny stopień złożoności problemu będącego przedmiotem opinii Biegła w karcie pracy wskazała, że na opracowanie opinii poświęciła 238 godzin pracy łącznie z czynnościami przygotowawczymi, w tym 16 godzin na zapoznanie się z aktami sprawy i zgromadzonej dokumentacji projektowej wycenianego budynku, 4 godziny na oględziny wycenianej nieruchomości, 16 godzin na zebranie danych transakcyjnych nieruchomości, 80 godzin na analizę wybranych transakcji dokonanych na rynku w celu dokonania wyceny spornej nieruchomości, 112 godzin bezpośrednio na opracowanie opinii i 10 godzin na pozostałe czynności pomocnicze jak korespondencja, prace edytorskie.

Opinia liczy 33 strony i jakkolwiek przedmiot opinii charakteryzował się znacznym stopniem złożoności - opinia obejmowała wycenę zabudowanej nieruchomości i znajdujących się w budynku na niej posadowionym lokali na podstawie danych historycznych, w kilku wariantach - nie jest ona aż tak obszerna i złożona, aby uznać, że biegła na jej opracowanie poświęcić łącznie miała 238 godzin pracy, a zatem nieprzerwanie 29 dni roboczych. W ocenie Sądu, przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego, czas sporządzenia opinii tego rodzaju nie powinien przekroczyć łącznie co najwyżej 3 tygodni roboczych, a zatem 15 dni i 120 godzin pracy, przy uwzględnieniu wszystkich niezbędnych w tym celu czynności.

W konsekwencji zasadnym jest przyznanie biegłej wynagrodzenia za sporządzenie opinii w wysokości 3.836.40 zł (31,97 zł x 120).

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła biegła A. I., zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, mający wpływ na treść zaskarżonego postanowienia przez niezasadne obniżenie wynagrodzenia biegłemu i niezasadne przyjęcie, że wskazana przez biegłego ilość czasu potrzebna na sporządzenie opinii wynieść powinna 120 godzin, a nie 238, podczas, gdy przedmiot opinii charakteryzuje się znacznym stopniem złożoności, a do wydania opinii niezbędne są wysokie kwalifikacje i odpowiednie doświadczenie, które są niekwestionowane. W oparciu o powyższy zarzut biegła A. I. wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i przyznanie wynagrodzenia znacznie wyższego, adekwatnego do złożoności i nakładu pracy niezbędnego do sporządzenia opinii.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano, iż opinia pomimo, że liczy 33 strony zawiera celowy, kompletny i uzasadniony materiał. Do wydania opinii biegły wykonał szeroką analizę materiału dowodowego pod kątem historycznym, 6 wycen wariantowych oraz analizę dwóch różnych rynków nieruchomości (nieruchomości gruntowych zabudowanych i lokali mieszkalnych). W trakcie sporządzania opinii występowały przestoje z uwagi na

konieczność uściślenia treści odezwy oraz braku dokumentacji technicznej badanych nieruchomości, co powodowało konieczność kilkukrotnego przerwania pracy nad opinią, skutkiem czego było ponowne analizowanie i ustalanie koncepcji opinii. W ocenie biegłej, nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu, że nakład pracy biegłego wynika z ilości wydrukowanych stron. Ponadto, materiał graficzny jest wynikiem własnych analiz biegłego. Nadto biegła wniosła o uwzględnienie podwyższonej stawki wynagrodzenia o 50% zgodnie

z § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r. W związku ze złożonym charakterem opinii oraz spełnieniem przez biegłego warunków określonych w ww. przepisie.

Strona pozwana Skarb Państwa-Wojewoda (...) wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Niewątpliwe jest, iż w świetle art. 288 k.p.c., zgodnie z którym biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę, biegłej A. I. przysługiwało wynagrodzenie za sporządzoną dnia 30 stycznia 2015r. opinię. Rozważeniu podlegała wysokość należnego wynagrodzenia, która zgodnie z wnioskiem biegłej i sporządzoną fakturą wynieść miała 7608,86zł. Podkreślić należy, iż rozpoznając wniosek o przyznanie należności Sąd ma obowiązek uwzględnić wymagane kwalifikacje, czas i nakład pracy potrzebny do wydania opinii oraz wysokość wydatków niezbędnych do wykonania czynności. Sąd ma również obowiązek zbadania, czy opinia została sporządzona w granicach tezy dowodowej oraz dokonania weryfikacji wskazanych w karcie pracy biegłego: zasadności czynności podjętych w związku z opracowaniem opinii, czasu niezbędnego do ich dokonania, a także przyjętą przez biegłego stawkę wynagrodzenia. Przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia biegłego decydujące znaczenia ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę dysponującego niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy dokonał szczegółowej analizy charakteru sporządzonej opinii, wskazując, iż przedmiot opinii miał znaczny stopień złożoności, zaś biegła dysponuje wysokimi kwalifikacjami i odpowiednim doświadczeniem. Dokonując oceny czasu niezbędnego na sporządzenie opinii Sąd I instancji odniósł się do liczny godzin

wskazanych w karcie pracy biegłego, oceniając je przez pryzmat obszerności treści opinii oraz złożoności problematyki nią objętej. Stanowisko Sądu Okręgowego, zgodnie z którym niezbędny czas na sporządzenie całości opinii winien zaniknąć się liczbą 120 godzin pracy, jest prawidłowe. Zgodnie z kartą pracy biegła poświęciła 16 godzin na zapoznanie się z aktami sprawy oraz zgromadzoną dokumentacją projektową budynku, 4 godziny zajęły oględziny nieruchomości, 16 godzin - zebranie danych transakcyjnych nieruchomości, 80 godzin - analiza transakcji dokonanych na rynku w celu dokonania wyceny spornej nieruchomości, 112 godzin - opracowanie opinii oraz 10 godzin - pozostałe czynności pomocnicze. Nie negując zasadność ww. czynności oraz konieczności poświęcenia czasu na badanie akt i dokumentacji projektowej, oględziny i czynności pomocnicze, zasadnicze zastrzeżenia budzi czas przeznaczony na analizę transakcji i opracowanie samej opinii. Łącznie czas ten według wskazań biegłej zajął 202 godziny, co przy przyjęciu 8 godzinnego dnia pracy daje okres pięciu tygodni. Uwzględniając stopień doświadczenia biegłej A. I., jej wysokie kwalifikacje oraz - jak wskazano w zażaleniu -30 letnie

doświadczenie w budownictwie, czas na analizę transakcji i sporządzenie opinii jest znacznie zawyżony. Nie negując merytorycznej treści opinii oraz co do zasady prawidłowego wniosku zawartego w zażaleniu, iż sama objętość opinii nie zawsze przesądza o czasie i nakładzie pracy przeznaczonego na jej sporządzenie, zauważyć należy, że długoletnia praktyka biegłego przy sporządzaniu tego typu opinii oraz zdobyte doświadczenie zawodowe pozwalają na znaczne zmniejszenie czasu potrzebnego zarówno

na analizę transakcji, jak i na opracowanie samej opinii. Okres 3 tygodni jest zatem maksymalnym czasem, który biegły winien przeznaczyć na sporządzenie tego typu opinii i to przy uwzględnieniu złożoności opracowywanego zagadnienia.

Odnosnie wysokości stawki godzinowej, to stosownie do §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. 2013, poz. 518), stawka wynagrodzenia biegłych powołanych przez sąd za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, którą określa ustawa budżetowa. Jak wynika z faktury przedłożonej przez biegłą, karty pracy oraz pisemnych wyjaśnień z dnia 9 kwietnia 2015r. biegła obliczając należne za sporządzoną opinię wynagrodzenie zastosowała stawkę w wysokości 1,81% kwoty bazowej. W ocenie Sądu Okręgowego, uwzględniając stopień złożoności problemu będącego przedmiotem

opinii, zasadność zastosowania najwyższej stawki przewidzianej w §2 ww. rozporządzenia nie budzi wątpliwości. W zażaleniu biegła wniosła o podwyższenie wysokości stawki o 50%, wskazując na złożony charakter opinii oraz 30 letnie doświadczenia biegłej w budownictwie, 23 letnie doświadczenie jako rzeczoznawca majątkowy i 20 letnie doświadczenie w pracy biegłego. Zgodnie z §4 ww. rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 2013r. w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, stawka wynagrodzenia może być podwyższona do 50%, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub funkcję rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat. W ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie brak podstaw do podwyższania stawki wynagrodzenia. Złożony charakter opinii, w tym konieczność opracowania opinii przy uwzględnieniu danych historycznych w kilku wariantach, był już podstawą zastosowania maksymalnej stawki wskazanej w §2 rozporządzenia. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, iż sama biegła wystawiając fakturę

i domagając się przyznania określonego wynagrodzenia zastosowała maksymalną stawkę, ale nie podwyższoną i faktura ta nie została w żaden sposób skorygowana.

Wobec powyższego, zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c. Odnosnie wniosku strony pozwanej o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego, to wskazać należy, iż zgodnie z art. 108 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Skoro orzeczenie w przedmiocie zażalenia na postanowienie o przyznaniu biegłemu wynagrodzenia do tego typu orzeczeń nie należy, brak było podstaw do rozpoznawania zgłoszonego przez stronę pozwaną wniosku. Powyższy wniosek winien być rozpoznany przez Sąd I instancji przy orzekaniu o kosztach procesu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.